

ความชุกของภาวะอุณหภูมิกายต่ำและสูงในทารกแรกเกิดที่ย้ายมาจากห้องคลอดและห้องผ่าตัดของภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

พุทธศักราช 2554

นางสาวปวีณา อังคณาภกิจ

บทคัดย่อ

บทนำ ภาวะอุณหภูมิกายต่ำ และสูงในทารกแรกเกิด เป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ป้องกันได้ซึ่งเพิ่มอัตราการเจ็บป่วยและอัตราตายปริกำเนิด ภาวะทั้งสองเกิดขึ้นบ่อยในห้องคลอดและห้องผ่าตัดและช่วงระหว่างการขนย้ายทารกจากห้องคลอดและห้องผ่าตัดไปยังหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความชุกภาวะอุณหภูมิกายต่ำและสูงของทารกแรกเกิดที่ย้ายมาจากห้องคลอดและห้องผ่าตัดไปยังหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด และปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะอุณหภูมิกายต่ำและสูง

วิธีการศึกษา การศึกษาแบบไปข้างหน้า (prospective descriptive study)

ผลการศึกษา การศึกษานี้รวบรวมข้อมูลทารกแรกเกิดที่ย้ายมาจากห้องคลอดและห้องผ่าตัดของภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2553 ถึง 1 พฤศจิกายน 2554 จำนวน 228 ราย พบความชุกของภาวะอุณหภูมิกายต่ำร้อยละ 14.5 ความชุกภาวะอุณหภูมิกายสูงร้อยละ 11 ภาวะอุณหภูมิกายต่ำพบมากกว่าในทารกที่มีอายุครรภ์น้อย น้ำหนักตัวน้อย คะแนนเอพการ์ต่ำ และทารกที่ต้องการการช่วยหายใจด้วยความดันบวก การใส่หลอดทอลม และกดหน้าอก การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะการเกิดอุณหภูมิกายต่ำและอุณหภูมิกายสูงพบว่า น้ำหนักแรกเกิดเป็นปัจจัยเดียวที่อธิบายการเกิดภาวะอุณหภูมิกายต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทารกที่มีน้ำหนักแรกเกิดต่ำมีความเสี่ยงต่อภาวะอุณหภูมิกายต่ำมากกว่าทารกที่มีน้ำหนักแรกเกิดปกติ 6.55 เท่า และปัจจัยด้านอายุครรภ์เป็นปัจจัยของการเกิดภาวะอุณหภูมิกายสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทารกที่มีอายุครรภ์ปกติมีความเสี่ยงต่อภาวะอุณหภูมิกายสูงมากกว่าทารกครรภ์ก่อนกำหนด 9.72 เท่า

สรุป การวิจัยพบว่าแม้มีอุปกรณ์ให้ความอบอุ่นทารกอย่างเพียงพอ ความชุกของภาวะอุณหภูมิกายต่ำก็ยังสูงและกลับมีปัญหาของภาวะอุณหภูมิกายสูง สาเหตุเกิดจากการใช้อุปกรณ์ให้ความอบอุ่นทารกไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะการปรับตั้งค่าอุณหภูมิคู่อบสำหรับเคลื่อนย้ายทารกที่ต่ำและสูงกว่าปกติ การลดปัญหาดังกล่าวต้องปรับปรุงแนวทางปฏิบัติการดูแลอุณหภูมิกายในห้องคลอดและห้องผ่าตัดใหม่ และการอบรมบุคลากรให้ใช้อุปกรณ์ให้ความอบอุ่นทารกอย่างถูกต้อง

Prevalence of hypothermia and hyperthermia in newborns transferred from delivery room and operation room of Obstetrics-Gynecology Department

MISS PAVEENA ANGKHANANUKIT

Abstract

Hypothermia and hyperthermia are among significant preventable problems that are associated with an increase in neonatal morbidity and mortality. Both are commonly developed in newborns in the delivery and operation rooms and during infant transport.

Objectives:

1. To determine the prevalences of neonatal hypothermia and hyperthermia in newborns transferred from the delivery and operation rooms to the neonatal ward.
2. To determine contributing factors to neonatal hypothermia and hyperthermia.

Study design: A prospective descriptive study

Results:

This study was conducted during November, 2009-November 2010. A total number of 228 newborns transferred from the delivery and operation rooms of Department of Obstetrics-Gynecology, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, to the sick newborn wards were enrolled. The prevalence of hypothermia was 14.5%. The prevalence of hypothermia was higher in newborns with low gestational age, low birth weight, low Apgar scores, acquisition of positive pressure ventilation, endotracheal intubation and chest compression. Hyperthermia was more common in term infants than preterm. The prevalence of hyperthermia was 11%. The result of multiple logistic regression analysis showed that low birth weight infants had higher risk for hypothermia with a relative risk of 6.55 when compared to normal birth weight. Term infants had a higher risk for hyperthermia with a relative risk of 9.72.

Conclusions: The prevalence of hypothermia is still high in spite of an adequacy in warming devices. The inappropriate use of the devices has resulted in a high prevalence of hyperthermia. Should these two problems be decreased, a practice guideline for newborn thermal care in the delivery and operating rooms must be developed and a training on the use of the devices for health-care providers must be delivered.